

6/ “የገቢዎች ሂሳብ” ማለት የፌዴራሉ መንግሥት መሥሪያ ቤት ወይም ድርጅት በዓይነት ወይም በጥሬ ገንዘብ ክለጋሹ የተቀበለው ስጦታ ወይም እርዳታ ነው።

3. እንደገና መቋቋም

- 1/ የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ መንግሥት ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት ከዚህ በኋላ “መሥሪያ ቤቱ” እየተባለ የሚጠራ/ በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ 1)1 ንዑስ አንቀጽ /4/ በተመለከተው መሠረት የሕግ ሰውነት ያለው ራሱን የቻለ የፌዴራል መንግሥት አካል ሆኖ እንደገና በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል።
- 2/ የፌዴራል ዋና አዲተር ዋና መሥሪያ ቤት አዲስ አበባ ሆኖ ለሥራው አስፈላጊ በሆነ ቦታ ሁሉ ቅርንጫፍ መሥሪያ ቤት ይኖሩታል።

4. የመሥሪያ ቤቱ ዓላማዎች

መሥሪያ ቤቱ የሚከተሉት ዓላማዎች ይኖሩታል፡-

- 1/ የፌዴራል መንግሥት ዕቅዶችና በጀት በሚገባ ለመምራትና ለማስተዳደር የሚያስፈልገውን አስተማማኝ መረጃ ለማግኘት የሚረዳ የአዲት ሥርዓትን ማጠናከር፤
- 2/ የፌዴራል መንግሥት ገንዘብና ንብረት በወጡት ሕጎችና ደንቦች መሠረት መሰብሰቡን፣ መጠበቁን እና በአግባቡ ሥራ ላይ ማዋሉን ማረጋገጥ እና የደረሰበትን ውጤት ለምክር ቤቱ ሪፖርት ማቅረብ፤
- 3/ የፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤቶች እና ድርጅቶች ላይ የፋይናንስ፣ የክዋኔ፣ የአካባቢ ጥበቃ፣ የቁጥጥር አዲቶች፣ ልዩ አዲቶች እና ሌሎች አዲቶችን ማካሄድ፤
- 4/ አግባብነት ካላቸው አካላት ጋር በመተባበር የሂሳብ አያያዝና የአዲት ሙያ እንዲያድግና እንዲጠናከር ጥረት ማድረግ፤
- 5/ በሂሳብ አያያዝና በአዲት ሙያ ላይ ለተሰማሩት የክልል እና የፌዴራል መንግሥት ሠራተኞችና ድርጅቶች ሙያዊ እገዛና ምክር መስጠት፤

6/ “Donor Account” means donation or support received in cash or in kind from donors by federal government offices or organizations.

3. Re-establishment

- 1/ The Office of the Federal Auditor General of the Federal Democratic Republic of Ethiopia (hereinafter referred as “the Office”) is hereby re-established as an autonomous body of the federal government in accordance with sub-article /4/ of Article 101 of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia.
- 2/ The Head Office of the Office of the Federal Auditor General shall be in Addis Ababa and may have branch offices elsewhere as may be necessary.

4. Objectives of the Office

The Office shall have the following objectives:

- 1/ strengthen the audit system required for a reliable information necessary for the proper management and administration of the plans and budget of the federal government;
- 2/ ascertain that all money and property of the federal government are collected, preserved and used properly, in accordance with the laws and regulations of the federal government and report the same to the House;
- 3/ undertake a financial, performance, environmental protection, control audit, special audit and other audits of the offices and organizations of the federal government;
- 4/ make efforts, in cooperation with concerned organs, to develop and strengthen accounting and audit profession;
- 5/ give professional assistance and advice to Regional and Federal Civil servants and organizations engaged in accounting and audit professions;

6/ የፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤቶችና ድርጅቶች ሂሳብ የሚመረመርበትን የአዲት ደረጃ /ስታንዳርድ/ ማውጣትና ተግባራዊ መሆኑን መከታተል።

6/ draw up a standard of auditing by which accounts of the offices and organizations of the federal government shall be examined and follow up the implementation of the same.

ክፍል ሁለት

PART TWO

የፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት ሥልጣንና ተግባር

POWERS AND DUTIES OF THE OFFICE OF THE FEDERAL AUDITOR GENERAL

5. የፌዴራል ዋና አዲተር መሥሪያ ቤት ሥልጣንና ተግባር

5. Powers and Duties of the Office of the Federal Auditor General

የፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት በሕግ የተሰጠውን ተግባር ለማከናወን የሚያስፈልገው ሥልጣን ሁሉ ይኖረዋል። በዚህ አጠቃላይ አነጋገር ሳይወሰን የፌዴራል ዋና አዲተር መሥሪያ ቤት፡-

The Office of the Federal Auditor General shall have all the powers necessary for the performance of its functions granted by law. Without limiting to this generality, the Office of the Federal Auditor General shall:

1/ የፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤቶች እና ድርጅቶችን ሂሳብ አዲት ያደርጋል፣ ያስደርጋል፤

1/ audit or cause to be audited the accounts of the federal government offices and organizations;

2/ የፌዴራል መንግሥት ለክልል መንግሥታት የሚሰጠውን የበጀት ድጋፍና ልዩ ድገማዎች አዲት ያደርጋል፣ ያስደርጋል፤

2/ audit or cause to be audited accounts involving budgetary subsidies and any special grants extended by the federal government to regional states;

3/ የፌዴራል መንግሥት ከብር ገሚሊዮን /አንድ ሚሊዮን ብር/ በላይ የሚጠይቅ ሥራ የግል ሥራ ተቋራጮች እንዲሰሩ በውል የሰጠ እንደሆነ ይህንን መንግሥት ነክ የሆነ የግል ሥራ ተቋራጮች ሂሳብ አዲት ያደርጋል፤

3/ audit the accounts of private contractors relating to the federal government contractual work which involves a sum exceeding 1,000,000 Birr (One Million Birr);

4/ የፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤቶችና ድርጅቶች ያስገኙት ውጤት ሕጉን የተከተለ፣ ኢኮኖሚያዊ በሆነ አሰራር የተፈጸመ መሆኑንና ተፈላጊውን ግብ መምታቱን ለማረጋገጥ እንደአስፈላጊነቱ የክዋኔ አዲት ያደርጋል፣ ያስደርጋል፤

4/ audit or cause to be audited, as may be necessary, performance audit in order to ensure that the performance of federal government offices and organizations is in accordance with the law, economically sound and has attained the desired objectives;

5/ የመንግሥትንና የሕዝብን ጥቅም ለማስጠበቅ ሲባል የግል ወይም የሕዝባዊ ድርጅቶችን አዲት ያደርጋል፣ ያስደርጋል፤

5/ audit or cause to be audited accounts of private or public organizations with a view to protect government and public interest;

6/ ለፌዴራል መንግሥቱ መሥሪያ ቤቶችና ድርጅቶች የተለገሱ እርዳታዎችን ወይም ስጦታዎችን አዲት ያደርጋል፣ ያስደርጋል፤

6/ audit or cause to be audited donations or grants made to federal government offices and organizations;

- 7/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/፣ /2/፣ /3/፣ /4/፣ /5/፣ እና /6/ በተመለከተው መሠረት ያከናወነውን የአዲት ውጤት እንደነገሩ ሁኔታ ለመሥሪያ ቤቱ ወይም ለድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ያሳውቃል። የፌዴራል ዋናው አዲተሩ የምርመራው ውጤት ወንጀል መፈጸሙን የሚያሳይ ሆኖ ሲገኝ ለሚመለከተው አካል ወዲያውኑ ያሳውቃል፤
- 8/ ጉዳዩ ከሚመለከታቸው መሥሪያ ቤቶች እና ድርጅቶች ጋር በመመካከር የሂሳብና የንብረት አዲት ሥርዓትና ደረጃን የሚመለከቱ መመሪያዎችን ያወጣል፤
- 9/ ማናቸውም የፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤት እና ድርጅት የውስጥ አዲተር ከመመደቡ በፊት ተመዳቢው አስፈላጊው የሙያ ብቃት ያለው መሆኑን አረጋግጦ ምስክርነት ይሰጣል፤
- 0/ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው የማናቸውም ፌዴራል መሥሪያ ቤት የውስጥ አዲተሮች የመሥሪያ ቤታቸውን ሂሳብና ንብረት በመመርመር ውጤቱን እንዲገልጹለት ሊያደርግ ይችላል፤
- 01/ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር እንደአስፈላጊነቱ ለውስጥ አዲተሮች ሥልጠና ይሰጣል፤
- 02/ አንድ ሂሳብ ወንጀል ባለበት ሁኔታና ታማኝነት በሳደለው አኳኋን መያዙን ለማመን ምክንያት ያለው እንደሆነ ይህንን ሂሳብ የሚመለከቱ ጽሑፎች፣ መዘክሮች፣ መዝገቦች፣ ሰነዶችና ሌሎች ተያያዥነት ያላቸው መረጃዎች ላይ ያሸጋል፤
- 03/ የገንዘብና የኢኮኖሚ ልማት ሚኒስቴር ስለገንዘብ አጠባበቅ፣ የሂሳብ አያያዝና የንብረት አስተዳደር በተመለከተ በሚያዘጋጀው መመሪያ ላይ አስፈላጊውን ምክር ይሰጣል፤
- 04/ ከሌሎች ጉዳዩ ከሚመለከታቸው የፌዴራል መንግሥትና የክልል መሥሪያ ቤቶች ጋር በመተባበር የሂሳብ አያያዝ እና የአዲት ሙያ ትክክለኛውን ፈር ይዞ እንዲዳብር ጥረት ያደርጋል፣ አስፈላጊውንም ቁጥጥር ያደርጋል፤

- 7 notify its auditing findings, carried out in accordance with sub-article (1), (2), (3), (4), (5) and (6) of this Article, to the head of the audited office or organization as the case maybe. Where the findings of the auditing result indicates that a crime has been committed, the Federal Auditor General shall immediately notify the same to the concerned body;
- 8/ issue directives, in consultation with the concerned offices and organizations, regarding accounts and property auditing procedures and standards;
- 9/ certify internal auditors of any federal government office and organization before appointment after ascertaining that the auditor has the required professional competency;
- 10/ where it finds necessary, require internal auditors of any federal government offices to audit the accounts and property of their offices and report the finding;
- 11/ train, as might be necessary, internal auditors in cooperation with concerned organs;
- 12/ where it has reason to believe that any account has been kept in a presence of criminal condition and dishonest manner, impound such books, documents, ledgers, vouchers and other materials related to such account;
- 13/ give the necessary advice on the financial control, maintenance of accounts and property administration regulations to be prepared by the Ministry of Finance and Economic Development;
- 14/ make efforts and take necessary measures, in cooperation with other concerned federal and regional offices, to ensure that the development of the accounting and auditing profession is in the right direction;

05/ ከክልል የአዲት እና ቁጥጥር ቢሮዎች ጋር የአዲት ተግባር የሚዳብርበትን ሁኔታ በተመለከተ የቅርብ የሥራ ግንኙነትና ትብብር ያደርጋል፤

06/ የፌዴራል ዋና አዲተር መሥሪያ ቤት፡-

ሀ/ በፌዴራል መንግሥት ባለቤትነት ሥር በሆኑ ድርጅቶች፤

ለ/ በሕግ በፌዴራልና በክልል መንግሥታት የጋራ ይዘታ ሥር እንዲሆኑ በተወሰኑ ድርጅቶች፤

ሐ/ በሕግ የመቆጣጠር መብት የፌዴራል መንግሥት በሆነባቸው የሥራ ዘርፎች፤

መ/ የማስተዳደር ኃላፊነት እና ሥልጣን በሕግ ተለይተው ለፌዴራል መንግሥቱ በተሰጡ የሥራ መስኮች፤

ሠ/ የፌዴራልና የክልል መንግሥታት እንዲሁም የፌዴራል እና የውጪም ሆነ የሀገር ውስጥ የግል ኢንቨስተሮች በጋራ በሚያካሂዱባቸው ሥራዎች ሌሎች የፌዴራል መንግሥት የማስፈጸም ኃላፊነት በወሰደባቸው የሥራ መስኮች አዲት ለሚያከናውኑ፤

ረ/ እንዲሁም ማንኛውም የግል ወይም መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችን አዲት ለሚያከናውኑ፤ አዲተሮችና ሂሳብ አዋቂዎች በሥራው መስክ ለመሰማራት የሚያስችላቸውን የምስክር ወረቀት ይሰጣል፣ ያድሳል፣ ያግዳል፣ ይሰርዛል።

07/ የምስክር ወረቀት ሲሰጥና ሲያደስ የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በሚያወጣው መመሪያ መሠረት ተገቢውን ዋጋ ያስከፍላል።

08/ የፌዴራል ዋና አዲተር መሥሪያ ቤት በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ /1/፣ /2/፣ /4/፣ /5/ እና /6/ መሠረት አዲት የሚያስደርገው የፕሮጀክትና ፕሮግራም ሂሳቦችን ብቻ ሲሆን በዚህ መልክ አዲት ሲያስደርግ አዲቱ ደረጃውን የጠበቀ ስለመሆኑ የመቆጣጠርና የማረጋገጥ ሃላፊነት አለበት።

15 maintain close contact and cooperation with the audit and control offices of regional states with a view to enhance the development of auditing;

16/ issue, renew, suspend and cancel certificates of competence of auditors and accountants who provide auditing and accounting services to:

a/ organizations which are under the ownership of the federal government;

b/ organizations which are, by law, under the joint ownership of the federal government and regional states;

c/ activities over which the federal government has the right to control;

d/ sectors over which the federal government has been assigned by law, with the responsibility and authority to administer;

e/ joint ventures organized under the partnership of the federal government and regional states, the federal government and foreign or local investors, other areas of activities where the federal government has undertaken the responsibility for their execution;

f/ private and non-governmental organizations.

17/ charge fees for the issuance and renewal of such certificates in accordance with directives to be issued by the House of Peoples' Representatives

18/ . when the Office of the Federal Auditor General causes the auditing pursuant to sub-articles (1), (2), (4), (5) and (6) of this Article, it shall only cause the auditing of project and program accounts, however, provided that it shall have the responsibility to supervise and ascertain that the auditing is consistent with the standard.

9. የደመወዝና የጡረታ ክፍያ

- 1/ የዋናው እና ምክትል ዋና አዲተሮች ደመወዝና አበል እንደዚሁም ጥቅማ ጥቅሞች የመንግሥት ተጽራካዎች ጥቅማ ጥቅም ለመወሰን በወጣው አዋጅ መሠረት ይፈፀማል።
- 2/ ተጽራካዎቹ ቀደም ሲል በጡረታ ደንብ ያልተሸፈኑ ከሆነና በፕሮቪደንት ፈንድ ውስጥ የታቀፉ ከነበሩ በዚያው ለመቀጠል የመምረጥ መብት አላቸው።
- 3/ ተጽራካዎቹ በሥራ ዘመናቸው ማብቂያ ላይ እድሜያቸው ለጡረታ ያልደረሰ ከሆነ ያገኙት በነበረው ደመወዝ በመንግሥት መሥሪያ ቤቶች ወይም ድርጅቶች ውስጥ ተቀጥረው ሊሰሩ የሚችሉበት ዕድል ይሰጣቸዋል።

0. የሥራ ዘመን

- 1/ የዋና አዲተሩና ምክትሎች የሥራ ዘመን ስድስት ዓመት ይሆናል።
- 2/ በዚህ አንቀፅ በንዑስ አንቀጽ /1/ የተገለጸው የሥራ ዘመን ሲያበቃ ዋናው አዲተሩና ምክትል ዋና አዲተሮች ለአንድ ተጨማሪ ስድስት ዓመት ሊሾሙ ይችላሉ፤ ነገር ግን በማንኛውም ሁኔታ ዋናው አዲተሩና ምክትሎቹ ከሁለት ዙር በላይ ሊያገለግሉ አይችሉም።

01. ተጽራካዎች ከኃላፊነት የሚነሱበት ሁኔታ

ዋናው አዲተርና ምክትል ዋና አዲተሮች በሚከተሉት ሁኔታዎች ከኃላፊነት እንዲነሱ ሊደረግ ይችላል፡-

- 1/ በሕመም ምክንያት ሥራውን በሚገባ ለማከናወን የማይችል መሆኑ ሲረጋገጥ፤
- 2/ ግልፅ የሆነ የሥራ ችሎታ ማነስ መኖሩ ሲረጋገጥ፤
- 3/ በሥራው ላይ በሚያሳዩው ቸልተኝነት ጥፋተኛ ሲሆን ወይም ምግባረ ብልሹ ሆኖ ሲገኝ፤
- 4/ ሙስና መሥራቱ ወይም ህግን የሚፃረር ሌላ ድርጊት መፈፀሙ ሲረጋገጥ፤
- 5/ የጡረታ ዕድሜ ላይ ሲደርስ፤

9. Salary and Pension Benefits

- 1/ The salary, allowances and other benefits of the Auditors General and the Deputy Auditors General shall be determined in accordance with the Proclamation issued to provide for the benefits of government officials..
- 2/ Appointees shall be allowed to choose provident fund scheme if they are not previously covered by public pension.
- 3/ Upon vacating their offices at the end of their term appointees shall be given the opportunity to work in government offices and organizations provided that they have not attained pension age.

10. Tenure of Service

- 1/ The term of office of the Federal Auditor General and his Deputies shall be six years.
- 2/ When the term of office referred under sub-article (1) of this Article ends, the Federal Auditor General and his Deputies may be appointed for another one six years term, however, provided that, the Federal Auditor General and his Deputies shall not be allowed to serve for more than two terms.

11. Removal of the Federal Auditor General and his Deputies

The Federal Auditor General and the Deputies may be removed from office under the following conditions:

- 1/ inability to perform their duties due to apparent health condition;
- 2/ incompetence;
- 3/ lack of commitment to discharge their responsibilities and for reasons of unethical practice;
- 4/ involvement in corruption or committing other unlawful act;
- 5/ attained pension age;

- 6/ የሥራ ዘመኑ ሲያበቃ፤
- 7/ ቀጣይነት ባለው የጤና ጉድለት ወይም በሌላ በቂ የሆነ ምክንያት በገዛ ፍቃዱ ሥራውን ለመልቀቅ በጽሁፍ ሲጠይቅ፤
- 8/ በዚህ አንቀጽ ከንዑስ አንቀጽ /1/ እስከ /7/ ያሉት ተፈጻሚ የሚሆኑት ከምክር ቤቱ አባላት መካከል በሚቋቋም ኮሚቴ ተጣርቶ ሲረጋገጥና ለምክር ቤቱ ቀርቦ በምክር ቤቱ የውሳኔ አሰጣጥ ሥነ ሥርዓት መሠረት ውሳኔ ሲያገኝ ይሆናል።

02. ክፍት ቦታ

- 1/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 01 ውስጥ በተገለጹትና በሞት ምክንያት የፌዴራል ዋናው አዲተር በሌለ ጊዜ የአዲት ሥራዎች ዘርፍ ምክትል ዋና አዲተር ከሦስት ወር ላልበለጠ ጊዜ ተክቶ ይሰራል።
- 2/ የአዲት ሥራዎች ዘርፍ ምክትል ዋና አዲተር በሌለ ጊዜ የድጋፍ አገልግሎቶች ዘርፍ ምክትል ዋና አዲተር በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ /1/ ለተጠቀሰው ጊዜ የፌዴራል ዋና አዲተሩን ተክቶ ይሰራል።
- 3/ የፌዴራል ዋናው አዲተርና የምክትል ዋና አዲተሮች ቦታ በተመሳሳይ ጊዜ ክፍት የሆነ እንደሆነ የምክር ቤቱ አፈጉባዔ የአዲት ዳይሬክተሮችን በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ /1/ ለተጠቀሰው ጊዜ መደቦ ሊያሰራ ይችላል።

ክፍል አራት
የፌዴራል ዋናው አዲተር እና ምክትል
ዋና አዲተሮች ሥልጣንና ተግባር

03. የፌዴራል ዋናው አዲተር ሥልጣንና ተግባር

የፌዴራል ዋናው አዲተር የፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት የበላይ ኃላፊ በመሆን በዚህ አዋጅ አንቀጽ 5 ለመሥሪያ ቤቱ የተሰጠውን ሥልጣንና ተግባር በሥራ ላይ ከማዋል በተጨማሪ ከዚህ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖረዋል፡-

- 1/ በዚህ አዋጅ በአንቀጽ 5 ንዑስ አንቀጽ /1/፣ /2/፣ /3/፣ /4/፣ /5/፣ እና /6/ መሠረት ስለሚከናወነው ምርመራና ስለመሥሪያ ቤቱ ሥራዎች አጠቃላይ ዓመታዊ ሪፖርት ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ያቀርባል። ምክር ቤቱ በሥራ ላይ በማይሆንበት ጊዜ ለፌዴራል ሪፐብሊክ ፕሬዝዳንት ያቀርባል፤

- 6/ end of tenure of service;
- 7/ requiring, in written from, resignation due to prolonged poor health and other sufficient reason;
- 8/ the provisions from sub article /1/ to /7/ of this Article shall be effected upon investigation and confirmation by the House committee constituted for this purpose and when decided by the House in accordance with its rules of decision procedure.

12. Vacancies

- 1/ Audit Operations Deputy Auditor General shall serve as acting Auditor General for a maximum of three months if the position of Auditor General is vacant due to the reasons referred in Article 11 of this Proclamation and for reasons of death.
- 2/ In the absence of Audit Operations Deputy Auditor General the Support Services Deputy Auditor General shall act as Auditor General for the duration referred in sub-article (1) of this Article.
- 3/ When the positions of the Auditor General and the Deputies are vacant of the same time, the Speaker of House shall assign from amongst the auditing directors for the duration referred in sub-article (1) of this Article.

PART FOUR
POWERS AND DUTIES OF THE FEDERAL
AUDITOR GENERAL AND
DEPUTY AUDITORS GENERAL

13. Powers and Duties of the Federal Auditor General

The Federal Auditor General shall be the head of the Office of the Federal Auditor General and shall in addition to implementing the powers and duties of the Office of the Federal Auditor General provided for under Article 5 of this Proclamation, have the following powers and duties:

- 1/ submit a consolidated annual audit report performed under sub-articles (1), (2), (3), (4), (5) and (6) of Article 5 of this Proclamation and on the activities of the Office of the Federal Auditor General to the House of Peoples' Representatives and when the House is not in sessions, to the President of the Federal Republic;

- 2/ የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ሚኒስቴር የፌዴራል መንግሥት ያለፈውን በጀት ዓመት ገቢና ወጪ፣ ሀብትና ዕዳ እንዲሁም የመንግሥት ገንዘብ ነክ የሆኑ መረጃዎችን ሂሳብ የበጀት ዓመቱ እንደተጠናቀቀ በተቻለ ፍጥነት ዘግቶ ለምርመራ ለፌዴራል ዋናው ኦዲተር ይልካል። ዋናው ኦዲተርም የሂሳብ ሪፖርቱ በደረሰው በ4 ወር ጊዜ ውስጥ ምርመራ በማድረግ ሪፖርቱን ከአስተያየቱ ለሚኒስቴሩ ይልካል፤ ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በሚቀርበው ዓመታዊ ሪፖርት ውስጥ ሪፖርቱ እንዲካተት ያደርጋል፤
- 3/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 5 ንዑስ አንቀጽ /7/ መሠረት ውጤቱን እንዲያውቁ የተደረጉ ጉት አካላት የሰጡት አስተያየትና ያቀረቡት ተቃውሞ አጥጋቢ ያለመሆኑን የገመተ እንደሆነ ይህን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ በተጠቀሰው ሪፖርት ውስጥ ያካትታል፤
- 4/ ተግባሩን በሚገባ ለማከናወን በሚያስችል አኳኋን መሥሪያ ቤቱን ያደራጃል፤
- 5/ የመሥሪያ ቤቱን በጀት አዘጋጅቶ ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ያቀርባል፤ ሲፈቀድም በሥራ ላይ ያውላል፤
- 6/ የመሥሪያ ቤቱን መዋቅር እና የደመወዝ ስኬል በማዘጋጀት በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በማፀደቅ አስፈላጊ የሆኑ ሠራተኞችን ይቀጥራል፤ ያስተዳድራል፤ ደመወዛቸውንና የጥቅማ ጥቅሞቻቸውን ክፍያ ይፈፅማል፤
- 7/ ለሥራው አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በቂ መመሪያ በመስጠትና በመቆጣጠር የኦዲት ሥራ እንደአግባቡ በግል ኦዲተሮች ወይም በሌሎች ባለሙያዎች እንዲከናወን ይወክላል።
- 8/ በሀገሪቱ የመንግሥት ኦዲት በአነስተኛ ወጪ የሚካሄድበትንና በርካታ ክልሎችንና መሥሪያ ቤቶችን ሊያሳትፉ የሚችሉ ተሸጋጋሪ ኦዲተሮችን ከሚመለከተው ጋር በመመካከር ያከናውናል።

04. የፌዴራል ምክትል ዋና ኦዲተሮች ሥልጣንና ተግባር

- 1/ የኦዲት ሥራዎች ዘርፍ ምክትል ዋና ኦዲተር ሥልጣን እና ተግባር፡-
 - ሀ/ የመሥሪያ ቤቱን የኦዲት ሥራዎች በማቀድ፣ በማደራጀት፣ በመምራት፣ በማስተባበር እና በመቆጣጠር የፌዴራል ዋና ኦዲተሩን ይረዳል፤

- 2/ review the annual report which the Ministry of Finance and Economic Development submits to it concerning the federal government receipts and expenditures, assets and liabilities as well as the financial statistical data within four months of receipt, and submit his comments thereon to the Ministry; include the same in his annual report to be submitted to the House of Peoples' Representatives;
- 3/ include the objections and comments raised by the organs notified in accordance with sub-article (7) of Article 5 of this Proclamation where it appears to him unsatisfactory in the report referred in sub-article (1) of this Article;
- 4/ organize the office so as to enable him properly discharge his duties;
- 5/ prepare and submit the budget of the office to the House of Peoples' Representatives and implement the same upon approval;
- 6/ prepare the structure and salary scale of the office and, up on approval by the House of Peoples' Representatives, employ and administer the personnel necessary for the office and shall implement the salary and other benefits;
- 7/ where it is found necessary, delegate with the necessary instruction, and supervision, private auditors or other professionals to carry out audits;
- 8/ implement cost effective government audit practices and carry out transitional audits that includes more than one regional state and offices in cooperation with the concerned organs.

14. Powers and Duties of the Deputy Auditors General

- 1/ Powers and duties of Audit Operation Branch Deputy Auditor General:
 - a) shall assist the Federal Auditor General by planning, organizing, leading, coordinating and supervising audit activities of the office;

ለ/ ለምክር ቤቱ በሚቀርቡት የመንግሥት ሂሳብ ሪፖርቶች /የተጠቃለለ ፈንድ ሂሳብ/፣ የመሥሪያ ቤቱን ሥራዎች የሚመለከት ዓመታዊ ሪፖርትና ልዩ ሪፖርቶች ከመፈረም በስተቀር የፌዴራል ዋናው አዲተር በሌላ ጊዜ ተክቶት ተግባራቱን ያከናውናል፤

ሐ/ በፌዴራል ዋናው አዲተር የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል።

2/ የድጋፍ አገልግሎቶች ዘርፍ ምክትል ዋና አዲተር ሥልጣንና ተግባራት፡-

ሀ/ የመሥሪያ ቤቱን የድጋፍ አገልግሎቶች ዘርፍ ሥራን በማቀድ፣ በማደራጀት፣ በመምራት፣ በማስተባበር እና በመቆጣጠር የፌዴራል ዋና አዲተርን ይረዳል፤

ለ/ ለምክር ቤቱ በሚቀርቡት የመንግሥት ሂሳብ ሪፖርቶች /የተጠቃለለ ፈንድ ሂሳብ/፣ የመሥሪያ ቤቱን ሥራዎች የሚያመለክት ዓመታዊ ሪፖርት እና ልዩ ሪፖርቶች ላይ ከመፈረም በስተቀር የፌዴራል ዋና አዲተርና የአዲት ሥራዎች ዘርፍ ምክትል ዋና አዲተር በሌላ ጊዜ በመተካት ተግባራቱን ያከናውናል፤

ሐ/ በፌዴራል ዋናው አዲተር የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል።

ከፍል አምስት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

05. በጀትና ሂሳብ ምርመራ

1/ ለፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት ከተፈቀደው በጀት ውስጥ የየሰው ወር ድርሻ የሆነው የሥራ ማስኬጃ በፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት ስም በተከፈተው የባንክ ሂሳብ ውስጥ በአንድ ጊዜ በቅድሚያ እንዲቀመጥ ይደረጋል።

2/ የፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት ሂሳብ በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት፣ ምክር ቤቱ በሥራ ላይ በማይሆንበት ጊዜ በፌዴራል ሪፐብሊኩ ፕሬዚዳንት በሚሰየም አካል ይመረመራል።

b) shall carryout duties of the Auditor General in his absence except signing of the audit report on the consolidated account of the government, annual performance report and special report of the office to be presented for the House;.

c) shall carryout other duties assigned by the Federal Auditor General.

2/ Powers and duties of Support Operation Branch Deputy Auditor General:-

a) shall assist the Federal Auditor General by planning, organizing, leading, coordinating and supervising Support Operation Branch of the office;

b) shall carryout the duties of the Federal Auditor General and Audit Branch Deputy Auditor General in their absence except signing the audit report of consolidated account, annual performance report of the office and special reports to be presented for the House;

c) shall carryout other duties assigned by the Federal Auditor General.

PART FIVE
MISCELLANEOUS PROVISIONS

15. Budget and Auditing

1/ A proportionate quarterly appropriations of the operational budget of the approved budget of the Office of the Federal Auditor General shall be deposited in advance in the bank account opened in the name of the Office of the Federal Auditor General.

2/ The accounts of the Office of the Federal Auditor General shall be audited by a body to be designated by the House of Peoples' Representatives or by the President of the Federal Republic, where the House is not in session, as the case may be.

2/ የሚከተሉት ሁኔታዎች ሲያጋጥሙ ሳይዘገይ ለፌዴራል ዋና አዲተር መሥሪያ ቤት ሊገለጽለት ይገባል፡-

ሀ/ የፌዴራል መንግሥት ባለሥልጣናት በጀት አያያዝን ወይም ከመንግሥት ደረሰኝና ክፍያ ጋር የተያያዙ ጠቅላላ ደንቦችን ወይም መመሪያዎችን ሲያወጡ ወይም ሲተረጉሙ፤

ለ/ የፌዴራል መንግሥቱን የሚመለከቱ ስምምነቶች ሲመሰረቱ፣ መሠረታዊ ለውጥ ሲደረግባቸው ወይም ሲቋረጡ፤

ሐ/ በፌዴራል መንግሥቱና ከፌዴራል መንግሥቱ ውጭ ባሉ አካላት ወይም በክልል መንግሥታት እና በፌዴራል መንግሥቱ መካከል የፌዴራል መንግሥቱን በጀት አስተዳደር የሚመለከቱ ስምምነቶች ሲፈረሙ፤

መ/ የፌዴራል መንግሥቱ ባለሥልጣናት በፋይናንስ አስተዳደር ስርዓቱ ላይ መሠረታዊ ለውጥ ሊያስከትሉ የሚችሉ ድርጅታዊ ወይም ሌሎች እርምጃዎችን በሥራ ላይ ለማዋል ሲያቅዱ።

1. ጥፋትና ቅጣት

1/ ማንኛውም ሰው፡-

ሀ/ የፌዴራል ዋናው አዲተር በቀጥታ ወይም በአዲተሮቹ ወይም በወኪሎቹ አማካይነት ለምርመራ እንዲቀርብለት የሚጠይቀውን መጻሕፍት፣ መዘክሮች፣ መዝገቦች፣ ሰነዶችና ሌሎች የጽሑፍ ወይም የቃል መረጃዎች ያላቀረበ፤ ወይም

ለ/ ለፌዴራል ዋናው አዲተር፣ ለመሥሪያ ቤቱ አዲተሮች ወይም ለወኪሎች ሀሰተኛ መሆኑን እያወቀ ሀሰተኛ መረጃ የሰጠ ወይም እውነተኛ መሆኑን ለማመን ምክንያት ሳይኖረው ማንኛውንም መረጃ የሰጠ፤ ወይም

ሐ/ የፌዴራል ዋናው አዲተር ሥራ በሚገባ እንዳይከናወን ያሰናከለ፤ ወይም

2/ The Office of the Federal Auditor General shall immediately be notified up on the following situation:

a) when regulations or directives issued or implemented in relation to government budget, accounting, receipt and payment systems by organs of the federal government;

b) when federal government related agreements are established, modified fundamentally or terminated;

c) upon the signature of agreements related to federal budget administration between the federal government and organs outside the federal government or between the regional states and the federal government;

d) when the organs of the federal government intend to implement organizational or other measures that could fundamentally alter the financial management system.

21. Offences and Penalty

1/ Any person who:

a) fails to produce or make available books, documents, ledgers, vouchers or any other documentary or oral evidence which the Federal Auditor General directly or through his employees or his representatives requires for auditing; or

b) gives to the Federal Auditor General, the auditors of the office or its representatives any information which he knows to be false or which he has no reason to believe it to be true; or

c) obstructs the proper carrying out of the functions of the Federal Auditor General; or

መ/ ያለበቁ ምክንያት በፌዴራል ዋናው አዲተሩ በቀረቡ አዲት ሪፖርቶች በተሰጡ የማሻሻያ አስተያየቶችና ሃሳቦች ላይ በወቅቱ እርምጃ ያልወሰደ፤ ወይም በዚህ አዋጅ በተደነገገው መሠረት መፈፀም ሲኖርበት ለመፈጸም ፈቃደኛ ሆኖ ያልተገኘ፤ እንደሆነ ከአምስት እስከ ሰባት ዓመት በሚደርስ እሥራት ወይም ብር 0ሺ /አሥር ሺ ብር/ የገንዘብ መቀጫ ወይም በሁለቱም ይቀጣል።

2/ ማንኛውም አዲተር፡-

ሀ/ የሥራ ግዴታውን ለመፈጸም ወይም በኃላፊነቱ ወይም በሥራ ግዴታው ማድረግ የሚገባውን ላለማድረግ ወይም ማድረግ የማይገባውን ለማድረግ ስጦታ፣ ገንዘብ ወይም ሌላ ጥቅም እንዲሰጠው የጠየቀ፣ የተስፋ ቃለ የተቀበለ ወይም የቀረበለትን የወሰደ፤ ወይም

ለ/ ለሚያደርገው የሂሳብ ምርመራ ተመር- ማሪው ያቀረበለት ሰነድ ሐሰተኛ መሆ- ኑን እያወቀ እንደትክክለኛ ሰነድ ከያዘ- ለት ወይም ትክክለኛነቱን እያወቀ ሊይ- ዝለት የሚገባውን በሰነድ ሳይቀበለው የቀረ፤ ወይም

ሐ/ የፌዴራል መንግሥት ገንዘብ ያጭበ ረበረ ወይም ሌላ ሰው እንዲያ- ጭበረብር ሁኔታዎችን በማመቻቸት የተባበረ ወይም ያሴረ፤ ወይም

መ/ ተገቢ ያልሆነ ጥቅም ለራሱ ለማግኘት ወይም ለሌላ ሰው ለማስገኘት ወይም ሌላ ሰውን ለመጉዳት በማሰብ፣ በተመርማ ሪው የቀረቡለትን መጻሕፍት፣ መዘክ ሮች፣ መዝገቦች፣ ሰነዶችና ሌሎች ማና ቸውንም መረጃዎች እንዲጠፋ ያደረገ ወይም ወደ ሐሰት የለወጠ ወይም እንዲ ለወጡ ያደረገ፤ እንደሆነ ከአምስት እስከ አሥር ዓመት በሚደርስ እሥራት እና ከብር 0ሺ እስከ ብር 05ሺ / ከብር አሥር ሺ እስከ ብር አሥራ አምስት ሺ / በሚደርስ የገንዘብ መቀጫ ይቀጣል።

! 2. ደንብና መመሪያ የሚውጣት ሥልጣን

1/ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ለዚህ አዋጅ አፈፃፀም አስፈላጊ የሆኑ ደንቦችን ሊያወጣ ይችላል።

d) fails to take measures, within the proper time, on recommendations and comments included in the audit report of the Federal Auditor General; or fails to comply with the provisions of this Proclamation when he is required to do so; is punishable with imprisonment from five years to seven years or with a fine of Birr 10,000 (ten thousand Birr) or with both.

2/ Any Auditor who:

a) in consideration for the performance or for the omission of an act in violation of the duties proper to his office solicits, exacts a promise of or receives a gift, money or any other advantage; or

b) accepts any auditable document as genuine where he knows that it is not or unduly rejects any valuable document submitted to him by the one to be audited; or

c) defrauds or cooperates with others by creating conducive conditions so that they can defraud or conspires in defrauding money of the federal government; or

d) with intent to obtain or procure undue advantage for himself or to a third person or to cause harm on any other person, causes to disappear or falsify or cause to be falsified or forges any books, documents, ledgers, vouchers or any other evidence submitted to him by the one to be audited; is punishable with imprisonment from five years to ten years and with fine from 10,000 Birr to 15,000 Birr.

22. Power to issue directives

1/ The House of Peoples' Representatives may issue regulations necessary for the implementation of this Proclamation.

2/ የፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት ለዚህ አዋጅ አፈፃፀም አስፈላጊ የሆኑ መመሪያዎችን ሊያወጣ ይችላል።

! 3 የተሻሩና ተፈጻሚነት የማይኖራቸው ሕጎች

- 1/ የፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤትን ለማቋቋም የወጣው አዋጅ ቁጥር %8/09) ' 9 በዚህ አዋጅ ተሸሯል።
- 2/ ከዚህ አዋጅ ጋር የሚቃረን ማንኛውም ሕግ ወይም የተለመደ አሰራር በዚህ አዋጅ በተሻ ፈኑ ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖራቸውም።

! 4. አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ ግንቦት 3 ቀን 2ሺ.2 ዓ.ም

GR¥ wLdgþ×RgþS

**ሃጻፅጥ×eÄ ØÁ%§êf ÄþäK%spÄêf
የገገገ ገገ ገገ ገገ**

2/ The Office of the Federal Auditor General may issue directives necessary for the implementation of this Proclamation.

23. Repealed and Inapplicable Laws

- 1/ The Proclamation to Establish the Office of the Federal Auditor General Proclamation No. 68/1997 is hereby repealed.
- 2/ No laws or customary practice which are inconsistent with this Proclamation shall have effect with respect to matters provided for in this Proclamation.

24. Effective Date

This Proclamation shall enter into force up on the date of publication in the Federal Negarit Gazeta.

Done at Addis Ababa, this 11th day of May , 2010

GIRMA WOLDEGIORGIS

**PRESIDENT OF THE FEDERAL
DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA**